

MOCIÓ QUE PRESENTA EL GRUP MUNICIPAL DE LA CUP EN DEFENSA DE LA SALUT I CONTRA L'ÚS D'HERBICIDES I PLAGUICIDES AGROTÒXICS EN ELS ESPAIS PÚBLICS

Atès que els plaguicides i herbicides són productes químics de síntesi qualificats com de risc per a l'ésser humà, la fauna, la flora i tots els ecosistemes en general, la normativa referent a aquest productes els classifica segons la seva toxicitat per la salut i el medi ambient i la seva possible degradació.

Atès que l'ús d'agrotòxics implica severes impactes en el medi ambient. Tenint en compte que gran part dels agrotòxics són persistents, no es descomponen naturalment i poden romandre llargs períodes (fins i tot anys) en l'ambient abans de desintegrar-se, possibilitant, a més, que es vagin acumulant en els teixits humans i animals, concentrant-se i superant les quantitats que es detecten en l'ambient.

En base a preguntes realitzades al regidor de Sostenibilitat i en base a la publicitat que es fa al web municipal, s'ha constatat que aquest ajuntament fa ús dels herbicides Roundup ultraplus (36% glifosat) i TOMCATO (36% glifosat) en espais públics com ara jardins, parcs infantils, marges de vials i arbrat públic.

Atès que l'Ajuntament té la responsabilitat de vetllar pel manteniment d'un entorn saludable per a la vida de les persones, així com per la sostenibilitat medi ambiental, ja que té atribuïdes competències en salut pública i medi ambient.

Atès que les vies més importants d'entrada d'agrotòxics a l'organisme de les persones són la pell i la via respiratòria, així com també poden penetrar per via ocular o per la via oral, en ser ingerits accidental o voluntàriament. Atès que d'estar contaminats, l'aire, la pols, l'aigua, el sòl, la sorra o els aliments poden ser una font d'exposició a agrotòxics. Aquesta exposició pot causar intoxicacions agudes o cròniques, depenent del temps de la mateixa i de la quantitat d'agrotòxic a la qual la persona s'exposa. Tenint en consideració els riscos directes per a la salut humana que suposa l'ús tant de Glifosat com de Cipermetrin, i els danys que generen ambdues substàncies tòxiques sobre l'ecosistema natural, estant classificats els productes emprats com a perillosos per al medi en el registre de productes fitosanitaris.

Danys derivats de l'ús de herbicides i plaguicides agrotòxics compostos per Glifosat

L'herbicida glifosat presenta una elevada toxicitat per a tot tipus d'organismes vius, inclosos els humans i també de tipus ambiental.

El permís per a l'ús del glifosat a la UE s'hauria d'haver revisat aquest any 2012. La Comissió Europea, però, va aprovar una directiva l'any passat amb la qual s'aplaça aquesta revisió, beneficiant a grans corporacions amb interessos en el sector agrotòxic com Monsanto, fins l'any 2015.

El glifosat ha mostrat signes de toxicitat i/o riscos de toxicitat per a humans tant en assaigs de laboratori com en estudis epidemiològics. El estudis epidemiològics han relacionat l'exposició de persones al glifosat amb un risc més gran de part prematur per exposició en combinació amb d'altres biocides, un risc més gran d'avortaments, un risc més gran de desenvolupament de càncer de limfomes no-Hodgkin, una possible més gran incidència de mieloma múltiple.

Els estudis de laboratori mostren diferents efectes negatius, com efectes genotòxics i mutagènics, modificacions en l'estructura i funcionament de les cèl·lules, interferències

en la síntesi d'esteroides i actuació com a disruptors endocrins, produint també perturbacions en el desenvolupament reproductiu d'animals de laboratori reduint la producció de testosterona, interferències en el funcionament del fetge, malformacions congènites, i efectes tòxics en cèl·lules de la placenta humana que poden afectar negativament la reproducció humana i el desenvolupament del fetus.

Tenint en compte que residus d'aquest herbicida han estat detectats a les cases de treballadors i treballadores agrícoles, a la seva orina i a la dels seus familiars, a la sang de dones no embarassades i en molts aliments, encara que en concentracions baixes, queda demostrat el risc d'exposició a aquest herbicida.

El glifosat ha estat detectat freqüentment a l'aire i a la pluja, així com a les aigües superficials de regions agrícoles. Un estudi recent a Catalunya constata que el 41% de les mostres analitzades té un contingut detectable de glifosat, així com que la concentració mitjana de glifosat de totes les mostres és de a 0'2 µg.l-1, mentre el valor màxim admès per la normativa europea (Directiva 2006/118/EC). al llarg de l'any és 0'1 µg.l-1, essent aquesta xifra superada en un 68% dels casos

Aquest herbicida, en les seves formulacions comercials, ha mostrat impactes molt intensos i diversos en els ecosistemes aquàtics, podent produir nivells extremadament alts de mortalitat en amfibis, la qual cosa podria afectar a la disminució de les seves poblacions. Recentment, la Sociedad de Ciencias Aranzadi de Donostia feia públics els resultats dels seus estudis sobre la incidència d'aquest herbicida en 10 espècies d'amfibis europeus, mostrant que les dosis recomanades pels fabricants són mortals per la majoria d'elles, i que dosis menors afecten la biologia i el comportament dels amfibis. D'altra banda, els musclos també han mostrat molta sensibilitat als herbicides basats en el glifosat²⁸. A més, el glifosat ha mostrat efectes tòxics en algunes espècies de peixos, i pot reduir la resistència d'altres peixos a les malalties, incrementant la incidència d'infeccions. També s'ha mostrat la influència del glifosat en la biologia i reproducció de cargols d'aigües dolces, i com a resultat, la seva possible influència en la expansió de malalties de mamífers com la fascioliasis.

El glifosat absorbit per les plantes és eventualment excretat per les arrels a la rizosfera del sòl. S'ha observat que és tòxic pels diferents fongs i bacteris que són necessaris i beneficiosos per la natura, desequilibrant la comunitat microbiana del sòl. Els cucs de terra també es veuen afectats negativament per aquest herbicida, ja sigui sol o en combinació amb d'altres herbicides.

Aquest herbicida no només afecta a les plantes sobre les que s'aplica o aquelles properes als camps de conreu i/o afectades per la deriva amb el vent, sinó que generacions posteriors d'aquestes plantes també mostren problemes de germinació i/o desenvolupament disminuït, podent produir-se importants canvis ecològics per aquest efecte. Com amb d'altres herbicides, el seu ús ha portat a l'aparició de plantes resistents, aquest herbicida produeix, a més, molts problemes en els mateixos cultius als que s'aplica i a cultius posteriors el que suposa un greu risc sobre la producció agrària.

L'any 2009, la Cort Suprema francesa va confirmar una sentència anterior en la que es condemnava a l'empresa Monsanto (productora del Roundup, principal marca comercial del glifosat) per no haver dit la veritat en relació a la seguretat d'aquest herbicida i per haver utilitzat publicitat enganyosa al definir-lo com a biodegradable. El glifosat és considerat com a "perillós per al medi" per la Unió Europea

Per tot això, proposem al Ple de l'Ajuntament de Girona l'adopció dels següents
ACORDS:

Primer.- L'Ajuntament, en defensa de la salut pública i del medi ambient, es compromet a revisar el model de manteniment dels parcs i jardins, marges de camins i vials i arbrat públic, i a estudiar l'ús de pràctiques alternatives de jardineria fonamentades en l'ús de productes biològics o d'altre tipologia acceptats en la pràctica de l'agricultura ecològica amb l'objectiu de prescindir progressivament de l'ús d'herbicides que contenen glifosats.

Segon.- Per a realitzar aquest estudi es constituirà una comissió integrada per una persona designada per cadascun dels grups municipals, el regidor de sostenibilitat i tècnics de l'àrea de sostenibilitat, així com especialistes en Medi Ambient. En un període inferior a 1 any des de la data en que s'ha pres aquest acord la comissió trametrà els resultats de l'estudi i les propostes de gestió alternativa a la Taula pel Canvi Climàtic. Les conclusions i propostes finals es remetran al Ple immediatament posterior de la data de convocatòria de la Taula pel Canvi Climàtic.

Tercer.- L'Ajuntament, mentre estudia la possibilitat d'implementar formes alternatives, reduirà substancialment i de forma i cautelar l'ús d'herbicides i plaguicides agrotòxics, concretament els productes emprats a l'actualitat que inclouen en la seva composició química glifosat en àrees d'esbarjo infantil i parcs i jardins públics, als marges de superfícies conreades i de camins i vials (on la gent cull espàrrecs i cargols), i, per tal d'evitar la contaminació de les aigües, en terrenys situats en cotes superiors de rierols, aigües freàtiques i altres aquífers.

Quart. Es permetrà l'ús d'aquests productes només per a operacions excepcionals d'eliminació de flora al·lòctona, amb prèvia senyalització i prenent totes les mesures de prevenció necessàries.

Girona, 6 de març del 2014

Biel de Montserrat i Valls
en nom del grup municipal de la CUP

Ajuntament de Girona

DILIGÈNCIA: Per fer constar que el Ple de la Corporació, en sessió ordinària del dia 10 de març de 2014, va aprovar la present moció.

L'alcalde

Carles Puigdemont Casamajó

Certifico
la secretària general

M. Glòria Gou Clavera